

propter amplitudinem vr̄bis concedebatur. Etenim Mediolanum trans Padum inter Ticinum, & Lambrum amnes quondam à Gallis in Italiam traicientibus conditum Insubrium, dum res eorum floruerunt, caput extitit: Gallis autem subactis eandem potentibus rerum Romanis retinuit dignitatē, tum cum hæc regio Gallia Cisalpina nuncupabatur. etenim & vigente populo prætor Galliarum ibi egit, & re ad Imperatores translata ibidem Liguriæ Consularis confedit. addidit inde vr̄bi decus, quod episcopum, ac doctorem Barnabam, CHRISTI Domini nostri discipulū nacta est. maximam inde seniore imperante Valentiniano, Ambrosius accessionem attulit dignitatis qui ex Consulari episcopus acclamatus, mirū in modum doctrina, atq. exēplo Mediolanensibus, & finitimis populis profuit ad salutem. ex quo ecclesia Mediolanensium, non aliter, atq. vr̄bs ipsa, magnam inter vicinas sibi conciliarat auctoritatem. Omnes autē archiepiscopi à clero, populoq; suo ex ipso ecclesiæ gremio sumebantur: ac priores à pontifice, Mediolanēsis iussu pontificis à suffraganeis suis cōsecrabatur: quin etiam omnes siue multitudine patrimoniorum, atq. obsequio suffraganeorum inflati, siue prauorum principum instigatione, siue aliquo hæreseos errore inducti: non solum de dignitate inter se contenderunt, sed etiam Catholicæ aliquando auctoritatē Ecclesiæ reliquerūt, atq; omnino eo nomine aliquot ei incōmoda intulerūt. Episcopi vero, atq; abbates metropolitani suis, ac pontifici Ro. subiecti, suas quisq; ecclesias, ac monasteria, ex præscriptis legibus gubernabāt. Ex reliquis ciuitatibus, ac populis haud temerē quisquā omniū erat, qui magnopere aut opibus, aut auctoritate præstaret. 20

- C V M igitur hunc statum Italia obtineret, Iustinianus Imperator anno à CHRISTO nato D L X V. per mensem Augustum est mortuus. Imperium autem excepit Iustinus minor, sororis eius filius, homo, vt res breui docuit, haud quaquā satis aut pacis, aut belli artibus ad tantam rerum molem sustinendā instructus. Iam pridem Romani siue noua Narsetis summi Italiæ gubernatoris in vr̄be præsentia, qua libertatem suam imminutam arbitrabantur, offensi, siue immodicis fortasse, vt fit in victoria, eiusdem imperiis irritati, nouas moliri res cupiebant: verum nimia eius apud Iustinianum auctoritate gratiaq; deterriti, conqueuerant: vbi vero Iustinianū ex humanis rebus ereptum, & Iustinum substitutū audiuerunt, ingenti prope lætitia exultarunt, ac locum fore querelis suis
- 5 6 5. rati, sequenti anno literas ad Sophiam Augustam, quæ coniugis apud illum gratiam obtinebat, scripserunt. Earum litterarum hæc erat sententia: nihil præsentī fortuna sua miserius, nihil afflictius fingi posse. satius multo sibi fuisse Gotthis regibus obnoxios esse, quàm Græcis Imperatoribus obedire apud quos Narfes eunuchus imperet, & Romanos acerba, ipso ignorante Imperatore, seruitute oppressos teneat. quamobrem omnibus precibus obtestari, vt aut arctis seruitutis se vinculis eximant, aut Romanos antiquæ virtutis, & gloriæ memores, sibi consulere nouis quærendis imperiis patiantur. Eas vero litteras vbi Sophia legit, ex templo Iustino ostendit, & quo pridem erat aduersus Narsetem odio inflammata, eodem mariti quoq; animum leuem scilicet, atq; infirmum accendit. Itaq; litteræ è vestigio ad Narsetem ab utroq; mittuntur. quibus à Iustino monebatur, vt primō quoq; tempore decedens Italia Cōstantinopolim se reciperet, à Sophia vero, vt id eò studiosius facere maturaret, quod ipsa illius opera vt in pensis lanarū gregi ancillarum suarum distribuendis vellet. Quas res postquam Narfes accepit, æger animi, ac contumeliæ impotens respondit, Romanis quidem accusantibus, se, si male meritus esset, pœnam non deprecari, Sophiæ vero conuicianti, eam illi se telam orsurū, quam neq; ipsa, neque maritus eius, dum viuerent, retexere potuissent. Imperio vero Iustini haudquaquam sibi obtemperandum ratus ira, atq; dolore ardens vr̄be excessit, ac Neapolim se recepit. Florebant eo tempore in Pannonia rei militaris, atque armorum gloria Longobardi. Hanc gentem scribit Paulus Diaconus, genere Longobardus Scandinauiam quondam insulam ad oceanum Aquilonarem incoluisse, indeq; in continentem Germaniam cum liberis, vxoribusq; profectam certas ibi sedes, ac domicilium posuisse. post multos inde annos iniisse Pannoniam, quæ ab Hunnis adhuc, qui & Abares dicebantur, incolebatur, atq; eorum auxilio vicinos Gepidas prælio deleuisse. quo factum est, vt præter cæteros virtutis fama, & rerum gestarum gloria antecellerent, tum cum Gothi rerum in Italia potirentur. Præerat eis Alboinus Andoini filius, rex iam decimus numeratus. cuius claritate nominis Narfes motus cum bellum aduersus Gotthos validius